

poda is niet inlandsch; zij komt ook in noordwest Duitschland niet voor. ALFKEN zegt althans in „Die Bienenfauna von Ostpreussen, 1912”, pag. 136; „In Nordwestdeutschland fehlend”. Ook hij memoreert een geval, waarin *M. maritima* er mede verwisseld werd. De onderlinge gelijkenis, vooral tusschen de wijfjes, is groot. „In „Die Bienenfauna von Bremen, 1913” pag. 73, wordt van deze twee groote soorten ook alleen *M. maritima* vermeld. Aangezien ALFKEN in dit ook voor onze verzamelaars uiterst belangrijke werkje ook de vroegste en de laatste vangdata opgeeft, zoo wil ik hier nog bijvoegen, dat deze zijn: voor de mannetjes 16 Juni tot 21 Augustus, en voor de wijfjes 27 Juni tot 1 September, wat aardig met mijne waarnemingen overeenstemt. In elk geval mag men wel het besluit trekken, dat de vangst van twee mannetjes op Texel op 4 September abnormaal laat is.

Schovenhorst, Putten G.,

J. TH. OUDEMANS.

Mei 1928.

Rupsenbeschrijvingen IX.

9. *Drepana cultraria* F.

Volwassen rups. Typische éénstaartrups, met slechts veertien pooten, daar de naschuiers ontbreken, en toegepitst achterlijfseinde, dat in de rust, evenals kop en thórax, schuins opgericht gehouden wordt.

Nadere omschrijving. Lengte uiterlijk 21 mM. Kop stomp tweespitsig. Op ring drie, dus op den metathorax, eene verhooging, die eigenlijk twee toppen heeft, welke echter nagenoeg niet, of althans zeer weinig uitsteken, zoodat men ze gezamenlijk ook als eene in het midden iets uitgeholde kam zou kunnen beschouwen.

Grondkleur licht groenachtig geelbruin. Kop donkerder gevlekt op het bovengedeelte, en daar iets meer roodbruin. Ter weerszijden achter den kop begint een witte lijn, welke allengs rugwaarts loopt, en dan, steeds helderder wit wordend, ten slotte samenvloeit met de overeenkomstige lijn van de andere zijde, en wel daar, waar ring vijf begint. Zoo ontstaat daar eene lang uitgerekte, smalle, driehoekige, mediane, witte vlek, die overlengs gedeeld wordt door een bruin lijntje, dat ook naar voren en naar achteren doorloopt. Te

zamen met de verbreeding tegen ring zes, heeft deze witte vlek den vorm van een champagneglas, oud model, n.l. hoog en slank. Op ring zes ziet men eene dergelijke figuur, doch omgekeerd, die verder op ring zeven, acht, negen en tien in het zadel overgaat. Dit zadel is roseachtig bruin, wit alleen op ring zes aan de zijden der figuur. De rest van het lichaam is groenachtig roodbruin, het donkerst onder langs de kanten van het zadel, donkerder geteekend met vlekjes en krabbeltjes. Het deel tusschen de twee witte lijnen op den rug van ring één tot vier is wat lichter en geler. Aan de zijkanten van ring elf en twaalf is de huidplooi eveneens wit. Het lichaam eindigt in een rood spitsje. Buik licht groenachtig geel, ongeteekend, effen van tint. Op den rug van ring vier, tusschen de twee witte lijnen, staan vier witte stippen, die echter bij het eene exemplaar aanmerkelijk duidelijker zijn dan bij het andere. De matrose kleur van het zadel steekt zeer duidelijk af tegen het bruin der omgeving.

Deze beschrijving is gemaakt naar eene partij rupsen, die ik uit het ei kweekte. De soort is hier in mijne omgeving volstrekt niet zeldzaam; elk jaar zie ik de mannetjes, die licht worden opgejaagd, in April en Mei, in sommige jaren tot in Juni toe, snel en wild rondvliegen in een beukenbosch op Schovenhorst. Of zij ook uit zich zelf rondvliegen, met het doel, de wijfjes te vinden, betwijfel ik, vooral omdat de vlucht meestal kort duurt, en zij dan weer gaan zitten, in den regel tegen een of anderen boomstam, meestal een beuk, waartegen men enkele malen ook de wijfjes vindt zitten; ik vermoed, dat deze laatste zich ook dikwijls verbergen, althans zóó gaan zitten, dat zij niet in het oog vallen, want het is mij elk jaar opgevallen, hoe weinig wijfjes men ziet tegenover het aantal waarneembare mannetjes. Bij *Agria tau* L. is dit ook het geval, doch daar zijn de mannetjes wel degelijk op zoek naar de wijfjes, die zich betrekkelijk zelden aan ons oog vertoonen.

Van de tweede generatie, die in den nazomer vliegt, bemerk ik hier nooit veel; wellicht omdat dan alles veel dichter begroeid is dan in het voorjaar. Over het algemeen is anders eene tweede generatie bij die vlinders, waar zij bestaat, wèl zoo talrijk als de eerste, wat men in den regel

daaraan toeschrijft, dat eene tweede generatie geene overwintering behoeft door te maken, doch snel verloopt.

De rupsen heb ik nooit anders aangetroffen dan op beuk; DE ROO VAN WESTMAAS, die de soort in Sepp beschreef, tweede Serie, Deel I, pag. 68, plaat 17, had dezelfde ondervinding; hij vermeldt echter, dat TREITSCHKE ook nog eik, ESPER ook nog wilg en sleedoorn opgeeft.

10. *Anchoscelis lunosa* Hw.

Volwassen rups. Vuilbruine Noctuiden-rups met enkele tijne, lichte langlijnen, lichtgekleurd nekschild en duidelijke, vrij groote zwarte wratjes, welke niets anders dan de gewone stippen zijn.

Nadere omschrijving. Lengte, gestrekt, ongeveer 3 cm.; zit meestal in elkaar gedoken, en lijkt dan korter. Zij heeft zestien pooten. Kleur vuilbruin, nergens groen; wèl is dit het geval vòòr de laatste vervelling, doch dan verschillend al naar gelang der exemplaren. Kop groot; heeft dezelfde bruine kleur als het lichaam; de benedenhelft donkerder, zwartachtig. Nekschild aanmerkelijk lichter en daardoor opvallend, geelbruin, zoo goed als ongeteekend. Rug vrij donker vuilbruin, ingevat tusschen twee fijne, lichte lijnen, en bovendien overlans gedeeld door eene fijne, lichte ruglijn. Deze is opvallender dan de beide lijnen, welke deze donkere rugbaan begrenzen, omdat zij geheel in donkere kleur is ingevat, terwijl de beide begrenzende lijnen buitenwaarts tegen een lichter gebied aanliggen. Dit gebied reikt benedenwaarts tot aan de ademhalingsopeningen en wordt naar den buik toe iets donkerder. Men kan niet zeggen, dat het buikwaarts door eene lijn (stigmataallijn) begrensd is, ofschoon de afscheiding scherp is. Daar volgt namelijk de effen vuil groenachtig bruine buik, met dito borst- en buikpooten. Het ruggebied van stigmata tot stigmata draagt de gewone wratten, doch deze zijn vrij groot en zwart, vooral de vier op elken ring van de donkere rugbaan.

Van deze zeldzame Noctuide, waarvan ik slechts tweemaal een exemplaar ving, beide keeren te Putten, en wel het eene op licht, het andere overdag rustend tegen een boomstam, beide mannetjes, werden in de laatste jaren

meerdere exemplaren door verschillende entomologen gevangen; zoo o.a. door de Heeren FRANSSEN en LÜCKER te Maasniel en Linne (bij Roermond), en door den Heer VAN WISSELINGH te Nijmegen. Uit eieren van laatstgenoemde exemplaren verkreeg ik de boven beschreven rupsen, waarvoor mijn dank aan den Heer VAN WISSELINGH.

De eerste, die deze soort in Nederland aantrof, was de Heer VAN MEDENBACH DE ROOY Jr., die op 1 October 1867 een mannetje te Beek bij Nijmegen ving. Dit voorwerp berust in mijne collectie.

Schovenhorst, Putten, G., Mei 1928. J. TH. OUDEMANS.

Acarologische Aanteekeningen XCII.

Apponomma ecinctum Neum. 1901, uit Nieuw Zuid-Wales en uit Luzon bekend, ontving ik (1 Nph. 1 ♀, 10 ♂♂) van Dr. K. KUIPER, Directeur der Rotterdamsche Diergaarde, die hen op een *Varanus*, afkomstig van Karachi (Prov. Bombay) vond. Alle individuën bezitten zes overlangsrijen van tanden aan het „hypostoom”, in plaats van vier. Nph., zonder rostrum, lang 1733 μ , breed 1500 μ ; schildje lang 466 μ , breed 840 μ . ♀, zonder rostrum, lang 2910 μ , breed 2333 μ ; schildje lang 1133 μ , breed 1555 μ . ♂, zonder rostrum, lang 2444 μ , breed 2111 μ .

Avrosia nov. gen. In verband met de mededeeling, dat zoowel bij *Oribatei* als bij *Tarsonemidae* *area e porosae* voorkomen, noemde ik in de Ent. Ber. v. 7. n. 159, Jan. 1928, p. 285, reeds *Avrosia translucens* (NIETNER 1861). Ik schreef erbij: „zie beneden”, maar verzuimde, daar beneden iets naders omtrent deze soort mede te deelen. Dat verzuim zij hier ingehaald.

Avrosia, genoemd naar de **Algemeene Vereeniging van Rubberplanters ter Oostkust van Sumatra**, onderscheidt zich van *Tarsonemus*, doordat de eieren aan ^{beide} ^{zijden} ^{of} ^{aan} ^{een} zijde gekorrelt zijn, de rugschilden der Larvae fijn gekorrelt zijn, en de Adulti slechts aan ^{enly} pooten I ^{Tarsonemus} eenen klauw dragen ^{vereening} (pooten II - IV hebben geen klauwen). — Type *Acarus translucens* NIETNER 1861.

adults with claw only on tarsus I.